

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA "PETRE ANDREI" DIN IAȘI
1.2 Facultatea	Psihologie, Științele Educației și Asistență Socială
1.3 Departamentul	Psihologie și Asistență Socială
1.4 Domeniul de studii	Asistență socială (Interdisciplinar cu domeniul: Psihologie)
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii / Calificarea	Managementul serviciilor psiho-sociale de incluziune și suport

2. Date despre disciplină MSPSIS 2201

2.1 Denumirea disciplinei	Politici și programe de incluziune a copiilor cu CES						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ.dr. Ana Maria Lăzărescu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect.univ. dr. Ana Maria Lăzărescu						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	IV	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	A

3. Timpul total estimat (ore pe semestru) al activităților didactice

3.1 Număr de ore pe săptămână	1	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar /	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar /	12
3.7 Distribuția fondului de timp					ore
Participare la orele de curs și seminar					36
Studiul după manual / suport de curs, bibliografie și notițe					56
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					48
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					31
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități					-
3.8 Total ore studiu individual					134
3.9 Total ore pe semestru					175
3.10 Numărul de credite					7

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Fundamentele Psihologiei, Psihologia persoanelor cu nevoi speciale, Didactica educației incluzive
4.2 De competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• -
5.2. de desfășurare a seminarului	• -

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> Operarea cu conceptele fundamentale din domeniul psihologiei persoanelor cu nevoi speciale Evaluarea critică a situațiilor problematice și a soluțiilor posibile în psihologia persoanelor cu nevoi speciale Stabilirea de scopuri și obiective în procesul intervenției psihoeducaționale pentru copiii cu CES Elaborarea și aplicarea adecvată a unor metode de intervenție psihoeducațională
-------------------------	--

Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Responsabilitate și interacțiune socială: respectarea principiilor etice, secretului profesional/confidențialității, a legislației în vigoare, a principiilor de bune practici din aria de specialitate • Dezvoltare personală și profesională: cunoașterea surselor de formare profesională relevante în domeniu, cunoașterea și utilizarea surselor de documentare științifică relevante la cazurile de rezolvat.
--------------------------------	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Înțelegerea și folosirea corectă a intervenției socio-educaționale, ca bază a programelor de integrare/incluziune educațională și socială optimă a copiilor cu CES
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Familiarizarea cursanților cu sistemele de organizare, alternative ale educației speciale • Insusirea principalelor direcții de reformare ale educației speciale, pe plan intern și internațional • Insusirea principiilor, procedurilor și strategiilor folosite pentru evaluarea elevilor cu CES în vederea incluziunii sociale și educaționale • Formarea capacităților necesare în vederea elaborării programelor educative personalizate și planurilor de servicii personalizate; • Formarea capacităților și deprinderilor necesare colaborării cu profesorii și familiile elevilor cu CES, în procesul de aplicare a strategiilor didactice din domeniul educației incluzive

8. Conținuturi

8. 1 Curs (teme, număr de ore, bibliografie)	Metode de predare
<p>I. Introducere în problematica incluziunii școlare și sociale - 2 ore</p> <ul style="list-style-type: none"> • Precizări terminologice: cerințe educative speciale, nevoi speciale • Clasificarea stărilor de handicap și a persoanelor cu nevoi speciale <p>II. Cadrul conceptual și legislativ de dezvoltare a educației incluzive - 2 ore</p> <ul style="list-style-type: none"> • Educația incluzivă: concepte, abordări, definiții, dimensiuni • Teorii care stau la baza educației incluzive • Principiile educației incluzive • Cadrul internațional de politici privind dreptul la educație și educația incluzivă • Cadrul național în domeniul dezvoltării și promovării educației incluzive <p>III. Implicații și perspective ale integrării copiilor cu CES - 2 ore</p> <ul style="list-style-type: none"> • Integrarea - obiectiv principal al normalizării și socializării • Integrare, incluziune - delimitări conceptuale • Forme de integrare școlară • Educația integrată ca o provocare pentru schimbare • Condiții de bază pentru o integrare eficientă <p>IV. Politică socială în domeniul educației - 2 ore</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prelegerea interactivă • Explicație, prezentare orală <ul style="list-style-type: none"> • Prelegerea interactivă • Explicația, demonstrație, conversație, prezentare orală + multimedia <ul style="list-style-type: none"> • Prelegerea interactivă • Explicația, conversație, prezentare orală + multimedia <ul style="list-style-type: none"> • Prelegerea interactivă

<ul style="list-style-type: none"> • Conceptul de politică educațională • Direcții strategice de acțiune în domeniul politicilor educaționale <p>V. Managementul educației incluzive: structuri, instituții, servicii. Roluri și responsabilități 4 ore</p> <ul style="list-style-type: none"> • Concepte de bază: management – management educațional – managementul educației incluzive • Managementul școlii incluzive. Instituții/servicii cu atribuții și responsabilități în implementarea educației incluzive • Managementul clasei în context incluziv <p>VI. Asigurarea dreptului la educație pentru toți elevii - 4 ore</p> <ul style="list-style-type: none"> • Democratizarea învățământului și perspective privind egalitatea de șanse • Stereotipuri, prejudecăți, discriminare, segregare • Oportunitatea școlarizării copiilor cu CES în școala de masă • Echipa de sprijin pentru profesorii din școala integratoare, roluri și caracteristici. <p>VII. Diferențierea în educație - 4 ore</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diferențierea și individualizarea învățării • Instrumente specifice pentru a sprijini integrarea copiilor cu CES în școlile de masă (PIP – programe de intervenție personalizată și individualizată; curriculum adaptat); • Aspecte privind proiectarea unui curriculum în condițiile educației integrate • Aspecte ale evaluării rezultatelor școlare în sistemul de învățământ integrat. <p>VIII. Modele de bune practici pentru integrarea elevilor cu CES.- 4 ore</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bune practici în realizarea politicilor incluzive • Crearea politicilor incluzive • Exemple de politici pentru integrarea copiilor cu CES la nivelul Uniunii Europene 	<ul style="list-style-type: none"> • Explicația <ul style="list-style-type: none"> • Prelegerea interactivă • Explicația, conversație, prezentare orală + multimedia <ul style="list-style-type: none"> • Prelegerea interactivă • Explicația, conversație, prezentare orală + multimedia <ul style="list-style-type: none"> • Prelegerea interactivă • Explicație, prezentare orală <ul style="list-style-type: none"> • Prelegerea interactivă • Explicație, prezentare orală
<p>Bibliografie:</p> <p>a) referințe principale (bibliografie minimală):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alexandru, C., 2008, <i>Copiii cu dizabilități multiple. Educația incluzivă – deziderat al societății contemporane</i>, Editura MacPixel., Timișoara • Bocoș M., 2013, <i>Instruirea interactivă.</i>, Editura Polirom, Iași • Booth, T. Aiscow, M., 2007, <i>Indexul incluziunii școlare, Promovarea educării și a participării copiilor la învățământul de masă</i>, Presa Univv Clujeană • Crețu Verginia , 2006, <i>Integrarea și incluziunea socială a persoanei cu handicap. Strategii și metode de cercetare</i>, Editura Printech, București • Gretchen Gimpel Peacock, Brent R. Collet, 2013, <i>Intervenții bazate pe colaborarea familie-școală</i>, Editura Asociația de Științe cognitive din România • Gherguț A., 2016, <i>Educația incluzivă și pedagogia diversității</i>, Editura Polirom, Iași 	

- Gherguț A., Frumos L., 2019, *Educația incluzivă. Ghid metodologic*, Editura Polirom , Iași
- Stanciu, M., Petrescu, E., 2013, *Copiii cu dizabilități*. UNICEF, România, București
- Roșan, A., 2015, *Psihopedagogie specială*. Editura Polirom., Iași
- Terebush Cindy, 2020, *Educația integrată a preșcolarilor. Cum să le stimulăm mințile aflate în dezvoltare*, Editura Trei
- Vianin Pierre, 2011, *Ajutorul strategic pentru elevii cu dificultăți școlare*, Editura Asociația de Științe cognitive din România
- Vrășmaș Ecaterina, 2004, *Introducere în educația cerințelor speciale*, Editura CREDIS. Universitatea din București
- Vrășmaș, T., 2010, *Incluziunea școlară a copiilor cu cerințe educative speciale*, Editura Vanemonde, București

b) referințe suplimentare (bibliografie extinsă / opțională):

- Diversity, Inclusion and Equity: Insights from Special Needs Provision. OECD, 2012 <https://www.oecd.org/edu/school/26527517.pdf>
- Educație pentru toți și pentru fiecare. Accesul și participarea la educație a copiilor cu dizabilități și/sau CES din școlile participante la Campania UNICEF *Hai la școală!* București. UNICEF, 2015 http://www.unicef.ro/wp-content/uploads/Educatia-pentru-toti-si-pentru-fiecare_2015.pdf
- Features of quality inclusive education for all http://www.eenet.org.uk/resources/docs/IDDC_quality_IE_poster.pdf
-

8. 2 Seminar / laborator (teme, număr de ore, bibliografie)	Metode de predare
<p>1. Incluziunea - 2 ore</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definiții ale incluziunii sociale • Forme de incluziune • Conceptul de normalizare • Principiul incluziunii și implicațiile lui în educarea și recuperarea elevilor cu deficiențe <p>2. Educația incluzivă în Europa. 2 ore</p> <ul style="list-style-type: none"> • Școala incluzivă sau școala pentru diversitate- • Viziunea restrânsă și viziunea extinsă asupra educației incluzive <p>3. Perspectiva psihologică, pedagogică și socială asupra incluziunii și integrării - 2 ore</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perspectiva educației incluzive. Deosebirea față de educația integrată <p>4. Legislația specifică -Încadrarea copiilor în categoria CES - 1 oră</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aspecte privind experiența internațională și evoluția practicilor incluzive 	<ul style="list-style-type: none"> • Explicația, conversație, prezentare orală + multimedia • Explicația, conversație, prezentare orală + multimedia • Explicația, conversație, prezentare orală + multimedia • Explicația, conversație, prezentare orală + multimedia

<ul style="list-style-type: none"> • Legislația internațională și aplicarea acesteia în România <p>5. Forme de organizare și desfășurare a procesului didactic în condițiile învățământului de tip incluziv - 1 oră</p> <ul style="list-style-type: none"> • Instruirea diferențiată, parteneriatul în predare și învățarea prin cooperare <p>6. Dezvoltarea unor practici școlare în sprijinul tuturor elevilor -2 ore</p> <ul style="list-style-type: none"> • Motivarea elevilor pentru propria învățare: stabilirea regulilor, acordarea recompenselor; • Construirea imaginii și stimei de sine a elevilor • Motivație extrinsecă – motivație intrinsecă • Întărirea pozitivă și imediată • Practici de adaptare a procesului educațional la dificultățile de învățare ale copiilor cu CES <p>7. Elaborarea unor strategii/proiecte didactice diferențiate – 2 ore</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Explicația, conversație, prezentare orală + multimedia <ul style="list-style-type: none"> • Explicația, conversație, prezentare orală + multimedia <ul style="list-style-type: none"> • Problematizarea, exercițiul
---	---

Bibliografie:

- **referințe principale (bibliografie minimală):**
- Alexandru, C., 2008, *Copiii cu dizabilități multiple. Educația incluzivă – deziderat al societății contemporane*, Editura MacPixel., Timișoara
- Booth, T., Ainsow, M., 2007, *Indexul incluziunii școlare. Promovarea educării și a participării tuturor copiilor la educația de masă*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
- Crețu Verginia, 2006, *Integrarea și incluziunea socială a persoanei cu handicap*. Strategii și metode de cercetare, Editura Printech., București
- Gherguț Alois, Frumos L, Raus G., 2016, *Educația specială*, Editura Polirom, Iași
- Gheguț A., 2013, *Sinteze de psihopedagogie specială*, Editura Polirom, Iași
- Gherguț A., 2016, *Educația incluzivă și pedagogia diversității*, Editura Polirom, Iași
- Mara, L., 2009, *Strategii didactice în educația incluzivă* (Ediția II). Editura Didactică și Pedagogică București
- Radu Gh., 2002, *Psihologie școlară pentru învățământul special*, Editura Fundației Humanitas, București
- Rosan A., coord., 2016, *Psihopedagogie specială. Modele de evaluare și intervenție*. Editura Polirom, Iași
- Ungureanu, D., 2000, *Educația integrată și școala incluzivă*, Editura de Vest, Timișoara
- Vărășmaș, T., 2010, *Incluziunea școlară a copiilor cu cerințe educative speciale*, Editura Vanemond, București
- **referințe suplimentare (bibliografie extinsă / opțională):**
- Andruszkiewicz Maria, Prenton Keith, “Educația incluzivă” în Ghid pentru cadrele didactice, Program Pfare 2003 U.E.&M.Ed.C. “Acces la educație a grupurilor dezavantajate”, Centru Step by step, București, 2006
- Chick Pat, “Sprijin individualizat pentru învățare” în Ghid pentru cadrele didactice, Program Pfare 2003 U.E.&M.Ed.C. “Acces la educație a grupurilor dezavantajate”, Centru Step by step, București, 2006
- Claf Godfrey, “Parteneriat școală – familie – comunitate”, în Ghid pentru cadrele didactice, Program Pfare 2003 U.E.&M.Ed.C. “Acces la educație a grupurilor dezavantajate”, Centru Step by step,

București, 2006

- Kovacs Maria, "Învățarea într-un mediu incluziv", în Ghid pentru cadrele didactice, Program Pfare 2003 U.E.&M.Ed.C. "Acces la educație a grupurilor dezavantajate", Centru Step by step, București, 2006
- Kovacs Maria, "Curriculum la decizia școlii", în Ghid pentru cadrele didactice, Program Pfare 2003 U.E.&M.Ed.C. "Acces la educație a grupurilor dezavantajate", Centru Step by step, București, 2006
- Prenton Keith, "Planificarea în contextul ameliorării școlare", în Ghid pentru cadrele didactice, Program Pfare 2003 U.E.&M.Ed.C. "Acces la educație a grupurilor dezavantajate", Centru Step by step, București, 2006
- Selman Libby, "Sprijin pentru adulții care învață", în Ghid pentru cadrele didactice, Program Pfare 2003 U.E.&M.Ed.C. "Acces la educație a grupurilor dezavantajate", Centru Step by step, București, 2006

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Familiarizarea cu diverse categorii de deficiențe
- Cunoașterea particularităților persoanelor cu diverse deficiențe
- Inițierea în programe terapeutice și soluții de intervenții psihopedagogice în educația specială

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală
10.4 Curs	<ul style="list-style-type: none">• Însușirea cunoștințelor teoretice. Gradul de înțelegere și transfer în practică a terminologiei de bază. Capacitatea de a sintetiza conținuturile și informațiile specifice disciplinei.	Evaluare scrisă	70%
10.5 Seminar	<ul style="list-style-type: none">• Prezentarea unui proiect	<ul style="list-style-type: none">• susținerea unor activități practice, proiecte didactice / educaționale activități directe cu persoanele cu nevoi speciale.	30%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none">• Cerințe minime pentru nota 5: Operarea cu conceptele de baza specifice educației incluzive• Cerințe pentru nota 10: elaborarea de proiecte didactice și educaționale care să valorifice practicile incluzive. Acceptarea diversității ca valoare și promovarea egalității de șanse pentru toți elevii dintr-o clasă/școală			

Data completării:

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în Departament

Semnătura Directorului de Departament

23.03.2022